

Abonamentul

Pentru monarhie:

Pe an 6 fl., $\frac{1}{2}$ an 3 fl., $\frac{1}{4}$ an 1 fl. 50 cr.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 18 frcs., $\frac{1}{2}$ an 9 frcs., $\frac{1}{4}$ an 4 frcs. 50 cm.

Fóea apare în fiecare Sâmbătă.

Unirea

Fóe bisericescă-politică.

Insertiuni

Un șir garmond: odată 7 cr., a doua órá 6 cr., a treia órá 5 cr., și de fiecare publicațiune timbru de 30 cr.

Tot ce privesce fóea să se adreseze la «Redacțiunea și Administrațiunea Unirii»

în
Blaș.

Anul V.

Blaș 30 Martiù 1895.

Numérul 13.

Între frați.

Nu este chemarea foii nóstre, să dea directivă în politica nóstră națională.

Dar fiind că dela bunul mers al politicii nóstre naționale atírnă și prosperarea instituțiunilor nóstre bisericesci și școlare, în al căror serviciu ne-am angajat, de aceea nu ne pot lăsa indiferenți aparițiunile acelea, pe cari dîlnic trebuie să le constatăm în viața nóstră politică națională.

Dela adunarea poporală din Sibiu încóce și până astăzi trebuie să constatăm o amortire totală în viața nóstră politică națională. Nu se póte spune măcar un sigur cas, să se fie făcut de atunci încóce ceva acțiune pozitivă.

Se pare, că ordinul ministrului de interne, prin care a sistat activitatea partidului național, a avut un efect mai mare decât chiar cel așteptat de însuși ministrul. Căci de atunci am rămas turmă fără păstoriu. Comitetul cel vechiu ~~este întemnițat, parte omorât; comitetul cel nou mort încă mai înainte de a fi fost născut.~~ Sfătuirile dela Arad pentru a ieși din impas au fost zădărnice încă înainte de a se termina, și un membru al vechiului comitet, care s'a fotografat cu cel întemnițat sub titlul de „martir” și el, a cređut de bine, să fie martir numai în chip, în realitate ínse a preferit „vieții ticnite” din temniță „pânea cea amară a esilului din Bucuresci”, — așa spunea el adecă într'o scrisóre.

Dar nu e de ajuns, că orî ce activitate pozitivă a încetat, și că se pare a se arêta o amortire generală. Cu atâtea te-ai mai împăca. În urma urmelor nu póte fi scopul nostru a umplé tóte temnițele. Și fără de aceea un partid politic legitimist nici nu póte să purcedă pe căi neconstituționale.

Aceea, ce e mai pe sus de tóte dureros, este, că suntem desbinați noi între noi; nu ne înțelegem noi între noi. Se pare, că suferințele, cari pe toți într'o formă ne apasă, nu au reușit încă, să stirpescă din noi orî ce resentiment, orî ce egoism, orî ce ambiție nejustificată. Nécasurile n'au isbitit încă a ne oțeli, a ne înălța la sublimitatea simțemintelor naționale curate și desinteresate. Restrístele neîntrerupte n'au reușit încă, să ne învete, că numai cu inima deschisă de frate, numai cu păzirea nealterată a cinstii și a moralei poți să închei corpul național. Prigonirile n'au putut să ne convingă, că numai având în vedere cauza și lăsând totdeuna la o parte persóna, vom puté să agonisim isbînda finală.

Durere, astfel de constatări trebuie să facem dîlnic.

Avem trei foi național-politice, trei organe de publicitate, chemate a ține vii principiile mai înainte înșirate, a închea corpul național și a-l pregăti pentru dîlele negre, ce ne mai așteptă. În fruntea tuturor dîarelor acestora staú luptători, români cu inimă, cari toti au

dat dovadă, că pentru cauza reprezentată de dînșii sciú să și suferé.

Și totuși ce vedem?

Vedem aceea, ce nu vedem în dîaristica din apusul civilizat. În loc ca foile aceste să trăescă, cum trăesc „frați între frați”; în loc ca să ridice sentimentul național al poporului acolo, unde acest sentiment se preface într'o forță morală; în loc ca să se cultive pacea, stima și bunînțelegere între frați de acela-și sânge; în loc ca să-și îndrepte tóte nisuințele și cele mai nobile forțe împotriva adversarului comun: foile aceste își petrec vremea suspiciunându-se, declarându-se reciproc de trădători, și una ajunge până acolo, încât îi pare bine, că pe directorul celelalte îl înfundă în temniță, cu tóte că motivul întemnițării este apărarea curajoasă și bărbătescă a causei nóstre naționale.

Trebuie să spunem, că pe noi ne dor aceste fenomene; și putem da asigurare, că noi nu facem altceva, decât împărtașim durerea cu toți fiii aleși ai poporului nostru, cari deplâng ea și noi aparițiunile înșirate.

Și cum să nu plângă toți cei buni?

De ce se cêrtă foile nóstre? Se deosebesc ele în scop? Nu, nici decât. Ele pot avé un singur scop: programul partidului național. Și dacă vre una ar avé alt scop, — ceea ce noi nu admitem, — atunci face rău și este vinovată, că nu o spune pe față.

Ce deosebire este dar între foile

Feuilleton.

Raportul

Consiliului administrativ al Reuniunii de Consum asociare în Blaș despre gestiunea anului 1894.

Onorată adunare generală!

Subscrisul Consiliu administrativ, conformându-se prescrierilor din statutele reuniunii, își tea voe a presenta onoratei adunări generale următorul raport despre mersul întreprinderii în decursul anului de gestiune 1894.

I. Despre gediinte.

Consiliul administrativ a ținut dela ultima adunare generală până în ziua de azi 15 gediinte. Procesele verbale luate în aceste gediinte sunt o dovadă pentru orî cine va binevoi a le frunđari, despre nisuința necurmată și desinteresată, cu care Consiliul Domniilor Vóstre a cercat, să înainteze prosperarea întreprinderii în tóte direcțiunile.

Dacă cu tóte acestea rezultatele materiale, ce le putem arêta în bilanțul, pe care cu deplină onóre Vi-l supunem aprețiării D-Vóstre, nu ar muțâmi pe toți în măsura,

în care póte ar fi așteptat, apoi ne rugăm a se avé în vedere următoarele:

a) Întreprinderea nóstră este unica întreprindere economică românescă în felul ei. Decî în continuú am avut a lupta cu acele greutăți, cu cari orî ce început este împreunat, mai virtos când e vorba de o întreprindere ca a nóstră, unde conducerea și controlarea în urma mulțimii articilor este preste măsură anevoioasă.

b) Crisa generală economică, ce bantuesce nu numai piețele nóstre, ci și piața internațională, a paralisat și lucrarea nóstră. Și să fie laudă ceriului, că noi, pe când întreprinderi vechi și cu nume au căđut jertfe, am putut subsista și am putut continua lupta grea, ce am început-o. Credem, că provocarea la exemplele din piața nóstră este de prisos. Bine Vê este cunoscut D-Vóstre, că pe când noi stăm, alți neguțatori din loc numai au tot picat.

c) A treia împrejurare, care mult a îngreunat mersul întreprinderii nóstre și continuă a o îngreuna, este concurența cea mare, de care suntem apesați. Bine trebuie să fie cunoscut On. adunări generale, că de trei ani, de când esistăm, tendința tuturor neguțatoriilor din loc a fost numai una: să nimicescă între-

prinderea nóstră, ca apoi să pótă éráși urca prețurile acolo, unde erau înainte de a exista întreprinderea nóstră. Concurența nóstră are drept urmare, că nici cu minimul de 15 % mediú nu puteam să vindem marfa, ci abia cu 8—12 %.

d) A patra împrejurare, ce împedecă înaintarea întreprinderii nóstre, este a se căuta în capitalul de fondare. Cu 10.000 fl este imposibil a face o întórcere și a ține un deposit de mărfuri, cu care să poți satisface lipsele jurului estins al Blașului. Acestă împrejurare ne silesce a ne folosi de tóte mijlocele pentru augmentarea capitalului de fondare.

e) În sfârșit a cincia împrejurare, ce împedecă dezvoltarea întreprinderii nóstre, este tocmai în membrii reuniunii și în publicul din jur. Sunt membri, — onóre să fie și laudă escepțiunilor, — cari se par a se fi făcut membri, numai ca să cumpere marfă și apoi să rămână regulat datorî. Din bilanț póte să vadă On. adunare generală, că suma pretensiunilor, ce le are reuniunea nóstră la debitorii ei, face aprópe atâta, cât face capitalul de fondare. Care va să dîcă, capitalul de fondare zace mort la debitorî, și Consiliul D-Vóstre este silit a purta întreprinderea întregă numai pe barba sa, pe creditul per-

nóstre? — Numai și numai cu privire la modul luptei.

Ei bine: este iertat, este cinstit, este moral a suspicioana, a ponegri, a timbra de trădător pe cineva, care tinde și el la scopul dorit de tine, numai pe altă cale și cu alte mijloce, cari lui i-se par mai bune? Cine te asigură, că e mai rea calea dînsului, decât a ta?

Și apoi cine are folos din certele foilor noastre, și cine are pierdere?

Folos au contrarii nostri. Desbinările dintre noi sunt lor binevenite. Divide et impera, e vorbă veche. Ei rid în pumni și nu ne bagă în samă.

Perdere au înse o are poporul și cauza noastră națională. Poporul își pierde rostul, fiind tras în trei părți, și la urmă se face indiferent.

Și când poporul se va face indiferent, atunci s'a sigilat mormîntul nostru. Și indiferent se va face poporul nostru de bună samă, dacă nu se va înceta cu sistemul de lucrare de până acum.

Tema acesta ne-a dictat șirurile aceste, și ne rugăm de frații nostri, ca să nu privescă altcum cuvintele noastre, decât numai ca nisce cuvinte rostite „între frați“.

Osîndirea politică bisericească din Ungaria. — Ca de comun a ținut Sfinția Sa și în consistoriul din 18 Martie o alocuțiune. Am amintit deja, că într'însa Sfinția Sa s'a ocupat și de politica bisericească din Ungaria. Reproducem aci din alocuțiune partea referitoare la stările din Ungaria:

„În repețitele Nostre scrisori, pe cari le-am îndreptat către venerabilii frați, către episcopii Ungariei, prevădînd Noi, ce va aduce acolo catolicismului mersul lucrurilor, am arătat destul de hotărît la viitorile rele, cari amenință. Întra adevăr aceea, de ce Ne-am temut, s'a adevărit repede preste așteptare. Voi înțelegeți bine, ce avem înaintea ochilor: adecă hotărîrile emanate deunăci despre că-

sătorie în Ungaria. Așa numita căsătorie civilă e sancționată, se condece desfacerea căsătoriei, se dispune împlinirea formalităților civile înainte de cununia catolică. Adevărat că episcopii conform oficiului lor au cercat toate spre a abate un astfel de rău dela biserică și dela stat; spre același scop a conlucrat clerul cu episcopii; stăruința zelosă au dezvoltat toți acei membri ai ambelor camere legislative, cari vor să mîntuiesc credința moștenită dela moși și strămoși. Îuse toate silințele pentru o cauză așa de dreptă și sfîntă au fost zădarnice: au învins aceia, cari deja de multă vreme urmăresc scopul de a lăcisa viața civilă și de a arunca Ungaria în primejdiile înorilor.

„Și omenii totuși ar fi trebuit să respecteze acea religie, căreia Ungaria are să-i mulțămescă mai ales întărirea regatului său și gloria numelui său, acea religie, pentru care Ungaria s'a luptat așa de des cu vitejie memorabilă împotriva atacurilor puternice ale inamicilor, și pe carea încă și astăzi, după ce ea adese ori în butul primejdiilor celor mai mari s'a păzit nevătămată, o ține cu zel și statornicie sus și tare ca pe bunul cel mai mare partea cea mai mare a națiunii.

„Nu e intenția Noastră și nici nu e de lipsă, să spunem mai multe despre caracterul legilor amintite, pe cari Papii Romani, antecesorii Nostri, le-au osîndit în diferite timpuri conform adevărului, mai ales după ce Noi înși-ne am tractat cu de-amănuntul cu alt prilej despre căsătoria creștină conform perpetuei și neschimbatei învătăturii a bisericii. Cu toate acestea nu putem să trecem de tot cu tăcere acest lucru, fără ca să Ni-se pótă face imputarea de a Ne fi vătămat datorința. Fie, ca aceia, cărora le este acesta datorință, să cumpenescă, cât de fatal și nedrept este a prescrie popoului catolic o formă de închiare a căsătoriei, pe carea biserica a osîndit-o și de o sută de ori. Este just, ca guvernul statului să judece și să hotărască asupra efectelor civile a căsătoriei; din contră a face hotărîri referitoare la însăși legătura căsătoriei este lucrul bisericii, pentru că

Christos Domnul a dat bisericii sale puterea acesta, după ce a înălțat El căsătoria dintru un raport natural și dintru un contract natural întru sacrament. Abia va fi de lipsă, să vedem aminte de dogma creștină despre unitatea și indisolubilitatea căsătoriei. Prin delăturarea ei cade acei temelii principal, pe care are să se așeze familia creștină și statul creștin conform dispoziției lui Isus Christos, care a restaurat și perfecționat acestea amîndouă. Acestei voințe dumnezeiesci nu are nimeni să i-se împotrivescă nepedepsit!“

Revistă politică.

Afaceri interne.

În ședința din 22 a c. a casei magnaților președintele a constatat, că în urma votării din ziua precedentă 119 voturi au fost pentru primirea în general a proiectului de lege despre libertatea religioasă, era 119 au fost contra proiectului; președintele s'a alăturat cu votul său la cele 119 voturi dintăi, și astfel proiectul s'a primit cu majoritate de 1 vot, dat și acesta a doua zi.

Vineri s'a început dezbaterile speciale asupra proiectului despre libertatea religioasă și s'a primit capitulul I și II, dar al III-lea capitul, care are să dispună admiterea neconfesionalității, la propunerea contelui Esztherházy Miklós s'a omis cu totul. După ce a căzut capitulul al III-lea, întreg proiectul și-a pierdut din însemnătatea, pe care i-au dat-o liberalii.

Sâmbătă s'a primit și al IV-lea capitul al proiectului despre libertatea religioasă cu puțină modificare. La întăia votare se credea, că liberalii nu vor primi proiectul schimbat în puncte esențiale prin omiterea capit. al III-lea. Dară Bánffy numai ca să scape de el, l-a primit și așa, uitându-și de observarea integrității principiilor.

Al doilea proiect de lege dezbătut

sonal al membrilor săi. Împrejurarea acesta durerosă ne silește, ca pentru viitor lăsând la o parte ori ce considerațiuni, să purcedem față de debitorii nostri cu toată energia, așa după cum statutele ne îndreptătesc, și după cum am satorit în regulamentul, ce pentru încasarea datorțiilor ni-l-am format.

Dacă On. adunare generală va cumpeni celea aici înșirate, așa credem, că rezultatul dobîndit de noi în anul de gestiune expirat nu-l va mai socoti de neînsemnat.

Pentru că în urma urmelor banii, ce i-au investit Domnii membri, le aduc 5%, cum le-ar aduce, dacă i-ar depune la vre o casă de păstrare, și alte 5% pótă calcula ori cine în urma prețurilor reduse, cu cari își cumpără astăzi mărfurile diferite în asemănare cu trecutul.

Și noi așa credem, că nu numai în dividendă este a se căuta rezultatul întreprinderii. Trebuie să se socotescă și suma aceea, ce rămâne în busunarul populației din acest jur, ori din care prăvălie și-ar acoperi lipsele. Să se adaugă numai la celea 90.000 vîndare, câtă a realizat întreprinderea noastră, încă numai 160.000 fl., ce de sigur vor fi realizat-o toate celelalte prăvălii din Blaș, și etă avem o vîndare de 250.000 fl. Acum dacă vom socoti, că prețurile mărfurilor în urma înființării Consumului au scăzut numai cu 10% în calcul mijloci, și etă avem o sumă de 25.000 fl., care din meritul întreprinderii noastre rămăne în pungile publicului din loc și jur! Etă adevăratul câștig realizat de noi!

Avem credința, On. adunare generală, că cele espuse de o parte V'au convins despre puterea de viață, ce reșede în întreprinderea noastră, era de altă parte despre efectele ei salutare pentru publicul nostru. Tocmai de aceea ne mîngăie sperarea firmă, că D-Vostre cunoscînd acestea, veți da tot spriginul D-Vostre acestei întreprinderi, care este menită a aduce onore asupra orașului nostru. În special sperăm, că D-Vostre veți binevoi după puteri a urma apelul nostru, contribuind fiesce carele la urcarea capitalului de fondare.

II. Despre averea reuniunii.

Starea financiară a întreprinderii noastre o pot vedea onorabilii membri ai reuniunii noastre din bilanțul, ce-l au în mână. Câștigul curat se prezintă cu 647 fl. 63 cr. Vîndarea totală a fost de fl. 90.519,55.

La acest loc avem onore a aduce la cunoștința On. adunării generale, că inventarea s'a făcut în chipul cel mai conștient totdeuna în prezența unui comisar de di, după cum se pótă vedea și din cartea, în care s'au scris mărfurile.

Mai departe observăm, că inventarea s'a făcut după prețul de cumpărare, și că la suma întregă, ce a rezultat din depositul de mărfuri, am adaus 5% ca cheltueli de manipulare.

Procedura asta am urmărit-o, pentru că am voit, să ne câștigăm o iconă acurată despre starea întreprinderii, și pentru că am voit, să liniștim și să lămurim deplin și pe On. adu-

nare generală. După § 37 alinea a) la inventare marfa ar fi trebuit să se socotescă în prețul zilei, adecă în prețul de vîndare. Și atunci ar fi rezultat un câștig curat aproape de trei ori, cât e cel arătat de noi, după ce marfa după calcul mijloci se vinde cu 12%. Noi iuse avînd în vedere eventuale pagube și stricăciuni în marfă, am purces mai strict, vînd mai bine să prezentăm starea reuniunii într'o lumină mai posomorită, decât să fim optimiști și să arătăm lucrurile în lumină prea încântătoare.

Observăm în fine la acest loc, că anul de gestiune trecut e socotit din 16 Iuliu 1893 până în 19 Decembre 1894. Am făcut schimbarea acesta respective contragerea acesta, fiind că pe baza statutelor și a legii comerciale inventarul este a se face în Decembre și după ani civili, după cum se va face de aici încolo totdeuna.

III. Despre membri.

Reuniunea noastră la fuchiarea bilanțului din anul trecut de gestiune a avut cu totul 117 membri, cari au 218 acțiuni și 22 parțiale.

În decursul anului trecut au intrat ca acționari noi 8 inși, reprezentînd 8 acții și 1 parțială. Au repășit 20 acționari, cu 15 acțiuni și 8 parțiale. Atât față de cei întrați, cât și față de cei repășiți s'a purces conform statutelor.

Avînd în vedere repășirile acestea ale membrilor, cari sunt cu totul împotriva interesului acționarilor rămași și împotriva in-

la 23 a c. a fost cel despre „recepțiunea Jidovilor“.

Primul orator a fost marchisul Csáky-Pallavicini Zsigmond, care declară, că dînsul nu pôte aproba recipiarea celor ce au venit în patrie cu plei de lepure. Acea rasă e o plagă destul de mare: să nu o mai mărim. Poporul jidovesc și altcum are mare parte în puștierea poporului magiar, și națiunea mai bine s'ar îngriji pentru mijloce de apărare, decât să provadă din și în și tot cu mai mari drepturi această rasă, ce miroasă a aiū.

Ministrul Wlassics apără pe Jidovi ca pe cei mai folositori cetățeni ai patriei (pôte ai guvernului liberal) și recomandă recepțiunea lor.

Szápáry Géza din punct de vedere al egalității de drept nu are nimica contra proiectului, dară întrăbă guvernul, că aplicat este a omite capit. II, care permite trecerea dela creștinism la judaism. Ministrul Wlassics răspunde, că guvernul susține și acel capitul. Făcându-se votare nominală, pentru proiect au fost 111 voturi, érá în contra lui 117 voturi. Așa dară guvernul și partidul liberal au suferit o nouă derută.

Camera deputaților în ședința de Marți, care a fost foarte sgomotósă, s'a ocupat numai de abuzurile electorale dela Nyitra. Președintele face cunoscut, că Latkóczy a fost ales deputat la Nyitra, dară el nu primesce mandatul. Apoi deputatul Pázmándy enumără tóte abuzurile scandalóse și mișeliile comise de președintele comisiunii electorale, care a denegat bilete de legitimare bărbaților de încredere ai opoziției, a respins sute de alegători opoziționali sub pretexte de nimica, a ținut pe alegătorii opoziționali afară de oraș în frig și plóe incunjuțați de un cordon militar, a trăgănat decursul alegerii, ca alegătorii opoziționali, cărora nici de mîncare nu a permis să li-se ducă, să-și pėrdă paciința și să

tereselor întreprinderii înse-și, pe cum și în vederea altor defecte din statute, ne permitem a Vė propune mai multe modificări din statute.

IV. Propuneri.

După cele espuse ne permitem a Vė face următoarele propuneri, pe cari Vė rugăm, să binevoiți a le încuviința:

I. Venitul de fl. 647.63 să se împartă astfel:

10% la fondul de rezervă . . .	fl. 64.76
10% Consiliului administrativ . . .	64.76
3% Comitetului de supraveghiere . . .	19.42
5% după acțiunile plătite	487.—
Restul la fondul de rezervă	11.69

II. Marca de prezență pentru membrii Consiliului administrativ pe anul 1895 să se fixeze în 1 fl.

III. Raportul acesta să se lea spre acțiunță aprobătoare.

IV. Să se apróbe bilanțul și să se dea Consiliului și comitetului de revisiune absolut pe anul de gestiune 1894.

V. Să se întregescă Consiliul prin alegerea alor 3 membri noi.

VI. Să se facă unele modificări în statute.

Dat din ședința Consiliului administrativ al Reuniunii de Consum asociare în Blag, ținută în 28 Faur n. 1895.

Dr. Vasiliú Hossu,
notar.

mėrgă acasă fără a vota. Până ce a spus Pázmándy abuzurile lui Tarnóczy, acesta asculta din galerie, fiind obiectul celor mai aspre batjocuri. Deputatul Drakulics era să-l dea pe Tarnóczy cu forța de pe galerie. Pázmándy și-a terminat discursul de o oră și jumătate dîcînd, că cel ce lucră ca Tarnóczy nu e decât saū de casa nebunilor saū de temniță.

Tot așa de scandalos ca și Tarnóczy sa purtat președintele dela a 2-a comisiune de votisare Sulyovszky. Despre el mărturisesc deputații Kund și Okolicsányi, cari au fost vătémați și în libertatea lor personală, pentru ce pretind satisfacere. Ministrul de interne Perczel dîce, că va dispune, să se facă investigațiune, si dacă s'au comis abuzuri, le va pedepsi cu rigóre și fără părtinire. (Dacă Tarnóczy nu ar fi kossuthist guvernamental.)

Hélfy a propus, ca afacerea să o cerceteze o comisiune parlamentară, compusă din membrii tuturor partidelor. Tot de această părere e și Drakulics, care constată, că atare alegere scandalóasă numai în comitatul lui Bánffy s'a mai întîmplat, pe când era comite suprem.

Mercuri s'a continuat desbaterea asupra abuzurilor scandalóse dela Nyitra. Conte Battyányi dîce, că alegerea dela Nyitra e o copie a celei dela Csáktornya. Ele caracterizează sistemul electoral al lui Bánffy, și el se miră, că ministrul Wlassics nu-și depune mandatul, pe cum a făcut Latkóczy. Șerban dîce, că Românii le este imposibil a participa la viața constituțională. Când se întîmplă atari abuzuri scandalóse în un cerc magiar și față de un candidat magiar, își pôte omul închipui, ce s'ar face în cercurile naționalităților față de candidați de ai lor. Polonyi nu se miră de scandalele dela Nyitra. El a prevădut, că sub Bánffy trebuie să se întîmple atari alegeri.

Drakulics interpeleză pe ministrul de culte, pentru ce se tot împedecă ținerea congresului bisericesc al Sėrbilor.

Președintele dietei anunță, că casa magnaților a primit proiectul de lege despre libertatea religioasă, érá cel despre recepțiunea Jidovilor l-a respins. Cel dintăiū se va străpune comisiunii parlamentare, érá cel cu privire la recepțiunea Jidovilor se va pune de-a dreptul la pertractarea în ședința plenară a parlamentului.

În ședința de Joi s'a terminat pertractarea asupra afacerii scandalóse dela Nyitra. Pe Tarnóczy nu l-a apėrat nici unul dintre amicii lui liberali și kossuthiști, numai ministrul Perczel s'a încercat să-l micșoreze vinovăția, dară fără succes. Propunerea lui Hélfy de a se esmite comisiune pentru cercetatea afacerii s'a respins hotărîndu-se, ca investigațiunea să o facă comisiunea comitetului administrativ a unui comitat vecin.

La ordinea zilei a urmat discuțiunea asupra petițiunilor cu privire la împedecarea duelului. Hermann Otto poftesce, ca spre sanarea acestei bóle sociale să se recurgă la pedepse mai aspre și să nu se dea privilegiul celui ce comite crima duelului. Maioritatea dietei a hotărît, ca petițiunile să se străpună ministrului de justiție.

Petițiunile referitoare la inarticularea în lege a meritelor lui Kossuth referentul Szász Károly a propus, să se pună în arhivă, de-órece camera s'a pronunțat odată în cestiunea acésta. Pe lângă tóte opintirile opoziției s'a primit propunerea referentului.

Germânia.

Di Lewetzov președintele parlamentului germán a propus în ședința parlamentară din 22 a c., ca parlamentul să feliciteze pe Bismarck din incidentul aniversării a 80-a a născerii sale. Dar deputații catolici nu pot felicita pe acela, care a creat cele mai despotice legi contra bisericii. Polonii pururea au privit pe Bismarck ca pe apėsătorii naționalității lor, érá socialistii îl considera de un inimic neimpăcat al lucrătorilor. Ajungînd la vot propunerea președintelui, ea a fost respinsă cu 163 contra 146 voturi. În urma acesteia Lewetzov și-a dat dimisiunea din postul de președinte. Împėratul i-a manifestat telegrafice lui Bismarck indignarea asupra votării din parlament. Se vorbește, că și vicepreședintele Bunklin va dimisiona, și că împėratul va avé de cuget, să disolve parlamentul și să escrie alegeri noué.

Spania.

Crisa ministerială e resolvată. În locul liberalilor au venit conservativi la putere. În fruntea noului cabinet stă Canovas del Castillo. Nici acest cabinet nu credem, să aibă viață îndelungată, de órece conservativi în multe cestiuni nu sunt de aceeași păreri. Pe cum se anunță din Madrid, generalii și ceilalți ofițeri din garnisóna din Madrid au hotărît a se presenta la comandantul suprem Martinez Campos și a declara, că armata va sprijini tronul și guvernul, ori și care ar fi acela. Hotărîrea conciliantă a corpului ofițeresc a ușurat resolvirea crisei provocate din cauza aroganței ofițerilor.

„Reuniuni de consum.“

Reproducem aci din nrul 61 al „Tri-bunei“ articolul publicat cu inscripția de mai la dél. Auctorul lui nu-și publică numele, dar este un bărbat, care scrie din intuițiune proprie. El a avut prilej mai mult decât ori cine altul de a cunoște raporturile și lipsele poporului nostru din diferitele părți ale Ardélului.

Étă articolul:

(O. T.) Încât cunosc Ardélul, în ultimii decenii atăta proprietate am cástigat, încât cu tótă hotărîrea putem constata, că pămîntul în mare parte e în posesiunea noastră, abstragînd dela 2—3 comitate săsesci, în cari cu proprietatea pămîntului stăm pôte încă înděrptul compatrioților sași.

Adevėrat, că averea și ocupațiunea noastră stă mai numai exclusiv din economia rurală, în care înse înaintăm din și în și parte printr'o economie mai rațională, — mai mult înse la sate prin cumpărare nefintrepută de pămînt.

Chiar și în orașe cuprindem teren, dar nu în proporția, cum o recere numărul preponderant al populațiunii dela țară, și cum o cere volórea politică a orașelor.

În vremurile trecute orașele nu aveau atâta influență economică și politică. Astăzi înse prin înfrățirea și ușurarea enormă a mijloacelor de comunicație, prin concentrarea atâtor deregătorii — ocupate tot de omeni sistemului dominant — aceste orașe au ajuns tot atâtea centre de industrie, și tot atâtea centre politice adversare nouă.

Ma! adaugem, că populațiunea rurală are din ce în ce mai multe trebuințe, și că toate acestea e silită a și-le acoperi în orașe tot dela indiviți, cari numai binevoitorii nostri nu sunt, — și apoi ne putem face calculul: *câtă sumedenie de bani dăm străinilor* — îmbogățind și întărind aceste orașe.

Maxima, că „al cui e pământul, a aceluia e și țara“, nu mai are deplina valoare. Dominațiunea orașelor se ridică în continuu. A acestora e viitoriul.

Și cum stăm noi cu orașele? Înțeleg pe cele ardelen, căci părțile ungurene nu le cunosc deplin.

Răspunsul pentru noi numai favorabil nu poate fi!

Drept că în toate orașele, începând dela Sibiu—Bistrița până la Deva s'a format o inteligență harnică, deșteptă, care a făcut și stare materială, afară de aceea a înaintat și populațiunea rurală română. Așa în Cohalm—Medias, Sibiu, Mercurea, Sebeș, Orăștie, Alba-Iulia, Bistrița, ba chiar și în Turda—Aiud populațiunea română s'a înmulțit — a câștigat teren, ocupând pământ.

Dar unde sunt firmele mari neguțătorești de odinioară din Brașov, Sibiu, Mureș-Oșorhei, Alba-Iulia, Deva, Reghin și alte locuri? Cea mai mare parte sunt nimicite, din simpla cauză, că toate aceste neguțătorii fiind mult-puțin înzestrate tot cu marfă pentru trebuințele orașenilor, nu și-au ținut contactul cu populațiunea rurală, — ér orașenii de limbă străină — le-au ocolit.

Nu mai noi cumpărăm dela aceea, cari ne batjocoresc.

Drept, că pentru întărirea elementului român în orașe în deceniile din urmă ne-am dat silința, să ne formăm o clasă de meseriași. „Asociațiunea Transilvană“ și reuniuni anume înființate și-au dat silința, să creeze meseriași români.

Merge înse greu! foarte greu! De o parte avem să ne luptăm cu dușmănia meseriașilor străini, de altă parte dragostea țeranului nostru de casă și moșie nu-l lasă, să-si facă din ficior meseriaș.

E drept, că nu se poate aștepta, ca în 20—30 ani să se formeze o clasă nouă, fără a fi avut barēm ore-care basă a acestei clase; dar din rezultatele de până acum ușor se poate prevedea, că prin mijloacele și felul, cum se pune la cale formarea unei clase de meseriași, între împrejurările de acum nu putem avea nici o speranță de reușită.

Sunt mai multe cauzele.

În prima linie meseriașii nostri, ce se așază pe la orașe, respirați fiind printre meseriașii străini, parte se asimilază cu cei din urmă, se desnaționalizează, parte înse nedisponând de capitalele necesare, trebuințelor inteligenței noastre nu pot satisface, ér cu populațiunea rurală au legătură prea puțină, și astfel în cazul cel mai favorabil trăiesc de ași pe mâne.

ÉR averea noastră și de și ingrășe pe neguțătorii și industriașii străini. *Di de di întărim cu avutul nostru orașele, cari nu sunt ale noastre!*

După calculul mijloci suntem în Ardél și Ungaria cam 560.000 familii. Socotesc de familie cel puțin 45 fl. la an, ce dă pe îmbrăcăminte și alte trebuințe la neguțătorii și industriașii străini, și să nu ne spăriăm de suma de 30 milioane florini, *ce dăm la străini pe an*. Și la ce străini? La de aceea, cari huiduesc și maltratază pe cei mai buni de ai nostri prin orașele lor.

Binemeritați de națiune vor fi toți aceia, cari vor conlucra într-acolo, ca această sumă enormă de bani să nu mai ajungă în mâinile străinilor, ci în ale Românilor.

Ce am face noi prin acesta?

Am ataca pe cineva? Nici de cum! Ne-am cruța numai averea noastră pentru noi și n'am îmbogăți pe alții, ca apoi prin această bogăție să fim noi înăbușiți!

Dar cum ne-am pute ajuta?

În lupta economică socială de acum puteri singuratică nu ajung. E lipsă de concentrarea puterilor în „Reuniuni“. Ér reuniunile acestea au să se creeze prin orașe, — firesce prin orașele încunjurate de populațiune română.

În toate orașelele avem inteligență cu tragere de inimă către popor. Legăturile între fruntașii nostri dela orașe și sate atât de perfecte și de adânci sunt, cum nu e la nici un popor din monarhia acesta.

Va să dică, prima condițiune pentru „reuniuni“: încrederea reciprocă — există.

Concentreze-se deci fruntașii nostri în toate orașele și creeze: „Reuniuni de consum“.

ÉR reuniunile acestea să fie create și înzestrate nu după trebuințele inteligenței, ci după cele ale populațiunii rurale, și credință deplină am, că țeranul nostru de acolo va cumpăra, unde scie, că e tratat cinstit și nu are să dea prețuri duple.

Din dezvoltarea firească a acestor reuniuni va rezulta și aceea, că va pute aduna fructele muncii meseriașilor nostri.

Formând astfel mijlocitorul între producătorii și consumătorii români, aceste reuniuni vor pune și o basă pentru ridicarea și întărirea industriașilor nostri.

Bine îngrijite și bine conduse, în scurt timp vor împedeca ajungerea sumelor enorme de bani românesci în mâni străine.

Să nu vină pesimiștii cu observarea, că noi nu am fi în stare, să creăm astfel de lucruri.

Când s'a făcut cea dintâi bancă română, — capi de ai nostri nu i-au prevestit nici un viitoriu, sub cuvânt, că Românii nu au pricepere pentru „bănci“. Și étă, în timp de abia 20 ani s'a creat vre-o 40 bănci, toate înflorind și toate cu pricepere și cinstit chivernisite.

Și ce înfrunță au asupra întregii noastre activități publice!

O singură reuniune de caracterul acesta am vădut în *Blaș*, care deși e creată mai mult pentru trebuințele inteligenței, totuși a avut în puținii ani un rezultat foarte, foarte îmbucurătoriu! Și rezultatul acesta îl află eu mai mult în împrejurarea, că mai în toate comunele dimprejur și mai cu samă în comunele de pe Valea-Secășului în puțin timp s'a format prăvălii mici de țeranii români, — alimentate aceste prăvălii de reuniunea amintită, și-au scos pe toți mercenarii de Ovrei de prin comunele acelea.

După cât cunosc referințele locale în ținuturile deosebite, — frații nostri harnici

din *Orăștie*, sunt chemați să începă punerea în lucrare a ideii acesteia.

S'ar pute întrece Aradani, căci și jurul Aradului e locuit de Români, apoi Bistrițenii, dar nici Sibiului nu i-ar strica, dacă ar avea o prăvălie, unde românimea din jur să-si afie toate cele de trebuință.

Elementele necesare există nu numai în locurile acestea, dar în toate orașele încunjurate de Români.

Înțelegere și puțin interes pentru cauză, și reuniunile sunt puse în lucrare.

Să deschidem numai Vălii-Arieșului și ținutului Turzii un izvor, unde să-si afie cele trebuincioase populațiunea română, ca să nu fie avisată a umbla cu căciula în mână pe la kossuthiștii din Turda, și sigur că cismașii și tâlparii de acolo nu se vor mai îmbuibăci întru devastarea caselor române. Tot așa nici patrioților moderni de 5 pițule din Arad nu le-ar mai veni la socoteliă, să-si bată joc de opinică, îndată-ce s'ar instala acolo un deposit mare de marfă pentru trebuințele Românilor.

Opriti, fruntași ai nemului, să nu-si mai verse poporul român milioanele în pungi străine, și ați deslegat în parte și chestiunea națională politică!

Cestiunea română în parlament.

În ședința din 28 a c. a camerei deputaților a venit la ordinea zilei și dezbaterăa celor 61 de petițiuni adresate parlamentului pentru înfrinarea agitațiilor contra națiunii și contra statului.

Referentul Horváth Béla a propus, ca petițiunile acestea să se străpună guvernului spre a fi cu considerare la ele.

După propunerea referentului s'a ridicat faimosul aventurier politic Pázmándy Dénes ocupându-se mai pe lung de cestiunea de naționalități. El dice, că scopul petițiilor este, ca să se ia dispoziții în contra agitatorilor de naționalități. Întrégă patria simta necesitatea acțiunii, pentru că starea prezentă nu mai e de suferit. Națiunea apare numai ca un defendent pasiv față cu agitațiunile. Cestiunea de naționalități este ardentă mai cu samă față cu Români, pentru că acolo decurge și agitație esternă. Trebuie grijit, ca cestiunea acesta să nu se facă cestiune internațională, fiindcă prin acesta s'ar vătăma suveranitatea țării. În România s'a născut irredentismul, a cărui scop este, ca unele părți ale țării să se pună în mișcare și mai târziu să se deslipescă de Ungaria. Guvernul nu a făcut nimica spre sanarea rēului. Recomandă, ca Ungaria astfel să înădușcă nisuițele irendentistice. Liga Română dezvoltă activitate numai în Ungaria. Acesta e o instituțiune de 200.000 membri, cari solvesc câte o liră pe lună. Cu acești bani lucră în Ungaria. Acesta nu este permis, să se mai tolereze. Alt mijloc ar fi, ca la noi să se ia dispozițiile, cari să împedeca străplântarea agitației în străinătate. Urgiteză poliția de stat spre acest scop, căci gendarmeria e numai un organ executiv. Apoi afirmă fanaticul kossuthist, că agitatorii se cresc în școlile confesionale. Dacă privesce omul spre Sibiu și Blaș, observă, că tinărul cât ce pășesce pe pragul școlii, se umple de ură față de Magiari. (Nu va fi mai plin de ură de cum e fanaticul Pázmándy față de Români!) Pretinde inspectiune strictă asupra școlilor românesci, și să se propună în ele unguresce limba magiară, istoria și geografia. Afă de necesar,

să nu aibă facultatea de a elibera testimoni de maturitate toate școlile confesionale, să se constituie o comisiune de stat pentru comenzi de maturitate. Pentru rezolvirea cestiunii de naționalități recomandă guvernului, ca să respecte drepturile individuale ale fiecărui cetățean, și să folosească timpul, până ce țara e în pace, căci pot veni timpuri mai grele.

Contele Apponyi aprobă cele șise de Pázmány și se bucură, că municipiile își comunică parlamentului vederile în această cestiune momentosă. Spre rezolvirea cestiunii e de lipsă, ca statul să impună și în afară. Cu cât au Magiarii mai puțină putere, cu atât sunt mai des avertați la violență. (Fiind că de tot des recurge la violență, ar urma, că sunt de tot fără putere.) Puterea statului și politica de naționalități conciliantă în părere sunt contradicțorii, dară în realitate nu. Aceste două lucruri se pot combina așa, dacă vom distinge conceptul de „naționalitate” și sub el nu vom înțelege un concept politic, ci un nume colectiv. Acolo, unde voesc a se separa, să li-se facă naționalităților opoziție, dară să li-se dea, ceea ce nu vatămă întregitatea statului. Dela guvernul actual nu așteptăm rezolvirea cestiunii de naționalități. Spre acest scop ca prima condițiune se recere o politică internă bună, respectarea drepturilor, cu un cuvânt validarea unui stat de drept. Trecutul lui Bánffy și scurta durată a guvernării lui probază chiar contrariul.

Din vorbirea lui Pázmány și a lui Apponyi ne putem convinge, că toate partidele politice magiare au aceleași vederi cu privire la cestiunea de naționalități, toate ne-ar mai tolera ca indiviți, dară ca naționalități diverse de cea magiară nu. Nicl un partid nu ne poate ajuta. Cu toate acestea suntem și vom fi.

Colecta pentru gimnaziul din Blaș.

Suma din anul 11.	fl. 21019.31
Ioan Papiu Pop protopopul	
Periceului trimite dela:	
Ioan Papiu Pop prot.	fl. 5.—
Valeriu Papiu Pop preot	
în Teud	2.—
Traian Papiu Pop	1.—
Alexandru Papiu Pop	1.—
Ioanel Papiu Pop	1.—
Clemente Pop preot în	
Recea	5.—
Yasiliu Criste preot în	
Giurtelec	1.50
Dela comunitatea biser.	
a Giurtelecului	3.50
Sim. Filip preot în Bádón	2.—
Biserica din Siciu	1.—
Gavril Cordis cant. și jude	
comun. în Siciu	1.—
Demetriu Pascha învățat.	
în Siciu	1.— fl. 25.—
Petru Pop preot în Iancahida	
a colectat dela:	
Petru Pop preot	2.—
Demetriu Selegian adv.	2.—
Iacob Raț	2.—
Petru Dragan econom	1.—
Florica Idvorean	—50
Vasile Besu	—50
Pavel Besu	—50
Simeon Dragan	—50
Georgiu Dula	—25
Olga Pop	—25
Florea Besu	—15
Milca Nevrencean	—30
Simeon Minea	—50
Simeon Orza	—50
Iosif Anuța	—50
Maria Idvorean	—25
Simeon Idvorean	—25
Valeriu Besu	—20 fl. 12.15

Constantin Lucaci preot în Iojib	
trimite	fl. 25.45
Din <i>Orda de sus</i> dela:	
Avram Stoian paroch	1.—
Ioan Papiu cantor	—50
Visalon Stoian	—50
Artemie Stoian	1.—
Aron Dreghiciu	—20
Biserica	—50 fl. 3.70
Suma fl.	21085.61

Nr. 6—1895.

Convocare.

Toți membrii și binevoitorii reuniunii învățătorilor români gr. cat. din comitatul Sibiului prin acesta se convocă la a III-a adunare generală, carea se va ține în 21 April st. n. a. c. la 9 ore a. m. (Duminica Tomii) în școlă gr. cat. din Sibiu pe lângă următorii

Program.

I. Invocarea Spiritului Sfânt.

Sedința I.

1. Deschiderea adunării prin președinte.
2. Raportul comitetului împreună cu proiectul de buget pe periodul următorii și celelalte propuneri.
3. Raportul casariului și al bibliotecariului.
4. Alegerea unei comisii pentru scrierea de membri noi, incasarea tacselor pe anul venitoriu și a celor restante, pe cum și pentru censurarea rapoartelor și a propunerilor de sub p. 2 și 3.
5. „Ce are de a face învățătorul, ca să dea cât mai mult pe școlari la activitate de sine?” de Valeriu Florian.
6. Discuțiune asupra temei de sub p. 5.
7. „Ce cărți a cetit fie care învățătorii din biblioteca reuniunii noastre dela a II-a adunare generală până la a III-a, și ce se cuprinde preste tot în acelea?”

Sedința II.

8. „Cum se dezvoltă simțimentul național în școlari?” de Ioan Popescu.
9. „Ce studiu mai ales și cum să se propună în școlile de repetițiune?” de R. Simu.
10. „Despre formarea caracterului la școlari” de Valeriu Florian.
11. O prelegere practică din fizică cu desp. VI despre: abori, negură, nori, plouă, rouă, neună, brumă și grindină de George Săbău.
12. O prelegere practică din istoria patriei cu despărțimintul III despre lupta dela Șelimbăr, de Manase Ciungariu.
13. O prelegere din istoria naturală cu desp. IV despre: amfibii și anume: brósce, șoprițe, șerpi și brósce țestose de George Dănilă.
14. Discuțiune asupra temelor de sub p. 8, 9, 10, 11, 12 și 13.
15. Raportul comisii cenzurătoare și pentru propuneri alese în sedința I.
16. Statorirea locului, timpului și programului pentru adunarea generală următoare.
17. Alegerea comitetului și oficialilor reuniunii pe un nou period de 3 ani.
18. Alte propuneri, ce eventual s'ar ivi.
19. Închiderea adunării.

Orlat în 3 Martiu 1895.

Reuniunea învățătorilor români gr. cat. din comit. Sibiului.

Romul Simu,
președinte.Ioan Popescu,
secret. I.

Avis ¹⁾

corurilor vocale și conducătorilor de coruri vocale.

Redacțiunea foii musicale „Musa Română” având în vedere restrinsul repertoriu de cântece corale românesce, se ocupă cu edarea unei broșuri de coruri vocale românesce, parte originale, parte populare, pentru cor bărbătesc și cor mixt.

¹⁾ On. Redacțiunii sunt rugate a reproduce acest apel.

Broșura va avé format 8° și va conține 12 piese, între cari opt vor fi pentru cor bărbătesc, érá patru pentru cor mixt. Prețul unei broșuri va fi 5 fl., érá 10 cr. pentru porto postal.

Fiind tipărirea unei asemenea broșuri împreună cu mari cheltueli, Redacțiunea rogă pe toți, cari vor să-și procure o asemenea broșură, să se prenoteze la Redacțiunea „Musei Române” în Blaș până în 20/8 Aprilie, căci numai după implinirea numărului recerut de prenotări se va începe tipărirea broșurei.

Noutăți.

Din *Arhidieceasă*: On. Ioan Mera, preot de curend chirotonit, este numit administrator parochial în *Șeica mică* din protopopiatul Mediașului. — On. Pompiliu Simonetti e numit cooperator parochial în *Rășinari* în protopopiatul Sibiului.

Concurs. La parochia *Șinca veche* din vicariatul Făgărașului s'a scris concurs cu terminul până în 30 Aprilie a. c. st. n. Emolumentele sunt uramțorele: 1. Casă parochială cu 2 odăi, o tindă, din material solid, coperită cu țiglă, 2 pivniți, un șopru mare coperit cu țiglă, și fântână. 2. Curte în estensiune de 200⁰□. 3. Grădină parochială plină cu pomi, în stare bună, în marime de 1079⁰□. 4. Porțiune canonică în marime de 25 jugere necomasat. 5. Stola.

Academia română în sedința publică ținută în 23 a. c. sub presiul Regelui discutând cestiunea ortografiei a hotărât, ca 1. pentru sunetul *z* să se folosească *đ* în cuvintele de origine latină, pe cum diuă, dice, érá *z* în cuvintele, ce nu sunt de origine latină, ca zăpadă, zimisire; 2. *u final* să nu se mai scrie. Pentru scrierea lui *u final* adus argumente dnii Quintescu, Roman și Caragiani, dară ajungând lucrul la vot, majoritatea s'a pronunțat pentru lăpădarea lui.

Monumentul lui Iancu. Încă în anii trecuți s'a fost luat laudabila inițiativă de a se colecta bani pentru ridicarea unui monument întru memoria eroului din 1848/9 Avram Iancu, care s'a pus în fruntea poporului român spre a lupta pentru tron și dinastie în contra rebelilor lui Kossuth. Ministrul Perczel, se vede, că de memoria lui Iancu încă se teme, căci prin un ordin dispune tuturor autorităților administrative sub grea răspundere, să tragă în cercetare pe colectanți, érá sumele colectate să le confiscie. Aceia, cari vor colecta pe viitor, dice teribilul ministru, să fie pedepsiți cu 15 zile carcer și 100 fl. amendă în bani. Ridicarea unui monument pentru Iancu, — după înțeleptiunea perczeliană, — ar însemna glorificarea aceluia, care și-a tradat patria. Nu cumva a cugetat la faptele lui Kossuth dl ministru, când a dat ordinul amintit?

Scisiune între Sași. Am amintit, că o parte a Sașilor nu sunt mulțămiiți cu atitudinea, ce o observă deputații dietali săsesci față cu guvernul actual. Cel nemulțămiiți au ținut în 22 a. c. o conferință în Brașov constituindu-se în „partidul burgheșilor și al țeranilor din țara Bârsei”. Acest partid stă pe baza programului poporal săsesc din 1890, dară doresce, ca deputații dietali ai Sașilor să facă politică națională săsescă și să nu facă parte din vre-o partidă magiară.

† George Bărdosy. Victoria Erdélyi, Sabin Bărdosy, Maria Fejér, Dr. Ștefan Erdélyi anunță perderea părintelui și socorului lor George Bărdosy de *Veneția-de-jos*, posesor, membru virilist al congregațiunii comitatense, membru pe viață al „Asoc. Transilv.”, magistrul de poste regie, decorat cu crucea de aur cu coronă, repausat în 24 Martie 1895 în etate de 78 ani.

Cas de mörte. Florea Moldovan paroch gr. cat. în Chiuceș din tractul Reghinului a repausat în anul al 63-lea al vieții și al 31-lea al preoției sale.

În veci amintirea lui!

PARTE SCIINȚIFICĂ-LITERARĂ.

Instituțiunile calvinesci în biserica românească din Ardeal.

F.

Suprimarea episcopatelor sufragane și nimerirea puterii arhieresci a mitropolitului.

(Continuare.)

Episcopatele sufragane, despre cari avem urme istorice sigure

1. Între aceste locuri întâi îl ocupă episcopia *Vadului*. Despre episcopia acésta țice T. Cipariu, că se amintesc în Noul Testament delă 1648, în unu molitevnică delă 1689, în diploma lui Simeon Ștefană delă Pray pag. 409 și în o dalterie a Mitropolitului Genadiă din anulă 1628. Amintirea episcopiei Vadului în documentele aceste este înse numai o titulatură a mitropolitului Belgradului, care în ele se numesc și ală Vadului.

În Ardeală înse și ținutul locuită de Români din jurul lui suntă cinci comune românesce, cari pörtă numele: *Vadü*. Care din aceste cinci Vaduri a fostă reședință episcopescă?

În arhidieceasă este o comună numită *Vadü* în comitatulă. Făgărașului. Acesta n'a putut fi reședință episcopescă din două cause. Întâi pentru că e prea apröpe de Făgăraș, unde încă a fostă reședință unui episcop românesc. A doua nu are nici o tradițiune, cumcă acolo ar fi fostă öre cândă scaună episcopescă.

În diecesa Oradei mari apröpe de granița Ardealului încă se află o comună numită *Vadü*. Nu există înse nici tradițiune, nici ceva urme, că acolo ar fi fostă öre cândva reședință episcopescă.

În diecesa Gherlei suntă trei comune cu numele *Vadü*. Unul îngremiată ca filie la parochia Rlușorü din tractulă protopopescă ală C. Mănăsturului. Acésta nu are nici o tradițiune, că în elă ar fi residat ver odată episcop românesc. Altü Vadü este în Maramurüşü în tractulă protopopescă ală Marei, care asemenea nu are nici o tradițiune, că ar fi fostă öre cândă scaună episcopescă.

Ală treilea Vadü în diecesa Gherlei este în Ardeală nu de parte de Deșü în tractulă protopopescă de același nume.¹⁾

Vadulă acesta are tradițiuni destulă de limpedi, din cari se vede, că acolo a fostă öre cândă reședință episcopescă, pre temelulă cărora și Șematismulă Gherlanü de pre 1867 la pag. 59 țice: *Vadü öre cândva reședință episcopescă.*

Până în ziua de astăzi în Vadulă acesta se află o biserică mărișoră cu inscripțiuni, din cari înse nu au mai rămasă decâtă nisce urme nedescifrabile, dar cari lasă a se deduce celü puțină atăta, că biserica acésta a fostă öre cândă mai multă decâtă o simplă biserică parochială.

În biserică lângă altariü se mai vedü până astăzi urmele unui scaună probabilă episcopescă tălată în părete atăta, câtă pöte încăpă o persönă.

Mai multe numiri de ale părților câmpului comunei acesteia păstrate până în ziua de astăzi în gura poporului, arată mai până la evidență, că acolo a fostă öre cândva reședință episcopescă. Astfelă până în ziua de astăzi unele părți din câmpulă comunei pörtă numiri ca: *grădina Vlădicului, fântăna Vlădicului, ritulă Vlădicului, cösta Vlădicului, pădurea Vlădicului, valea Vlădicului, peșiorulă Vlădicului.*²⁾

Numirile aceste arată nu numai că în Vadulă acesta a trebuită să fie öre cândă reședință episcopescă, ci și că episcopia a avută și ceva proprietate în comuna aceea.³⁾

Despre episcopia Vadului înse avem și unü documentă pozitiv delă anulă 1533 în causa domeniului delă Ciceü.⁴⁾

În documentulă acesta se țice, că episcopulă valachilor delă Kév, pre lângă posesiunile din Rév și Slatina mai ține și posesiunile din Bogata românescă și unğurésă.

Se nasce întrebarea, că ce episcopü este celü din „Kév“.

Cumcă este episcopü românesc se țice apriatü în documentă.

Considerändü, cumcă Bogata românescă și unğurésă suntă comune în apropierea Vadului nostru, considerändü, că și celelalte comune, ce se mai amintesc în documentă, suntă töte în

¹⁾ Despre töte trei Vadurile din diecesa Gherlei veđi Șematismulă Gherlanü de pre anulă 1867 pag. 59, 119 și 314.

²⁾ Andreiü Baroni de Șaguna »Istoria bisericescă« II pag. 120.

³⁾ Casü analogü avem în Blașü, unde unü șipotü se numeace *șipotulă crăiesei*, și este cunoscută, că Blașulă a fostă öre cândă proprietatea principelü Apafy, de cândă a rămasă numirea acésta. Pöte că principesa saü crăiasa Ana Bornemisza soția lui Mihai Apafy bea bucuroșă apă din șipotulă acesta și pentru aceea se numeac: *șipotulă crăiesei.*

⁴⁾ Documentulă se află la Iosifü Kemény »Codex diplomaticus« t. IV. pag. 447—458 și de acolo publicatü în »Transilvania« 1874 pag. 153.

apropierea Vadului nostru; considerändü, că Vadü se țice unğures Rév, și chiarü în documentulă din cestiune Vadulă nostru în ală locü mai la vale se numesc Rév, de unde tare ușorü în locul primü din documentă prin o greșală de pėnă s'a putută face Kév considerändü, că și alte comune, cari românesce se chiamă Vad unğuresce se chiamă Rév, precum Vadulă din diecesa Oradei mar care se numesc unğuresce Rév, Vadulă din diecesa Gherlei în Maramurüşü se numesc Farkasrév; considerändü în urmă, că în Vadulă nostru numirile părților câmpului amintite mai sus arădestulă de limpede, că acolo a fostă öre cândă scaună episcopescă, suntemü de firma credință, că Kévulă documentulă acestulă nu este decâtă Vadulă nostru, și dominiulă despre care amintesc documentulă, este dominiulă episcopescă, despre care până în ziua de astăzi vorbescü numirile câmpului comunei.

Fățä cu o probabilitate așa mare în privința identității episcopiei delă Kév cu cea delä Vadü trebuie să ne cuprindă mirarea că unü străini caută „Kév“-ulü din cestiune nu în Ardeală ci în Slavonia.¹⁾

Judece ori cine, ce este mai probabilă, că dominiulă din cestiune a fostă proprietate a episcopiei Vadului comună în mijloculă celorlalte, ce se amintesc în documentă, carea are și tradițiuni destulă de sigure, că öre cândva a fostă scaună episcopescă, sau că a fostă proprietatea unui episcopü chiarü și românescü din Slavonia.

Afară de aceea în documentă se țice, că dominiulă l'a dată Petru domnulă Moldovii episcopulă delä Kév. Judece deci ori cine, ce e mai probabilă, că Petru a dată dominiulă unui episcopü românescü apröpe de Moldova, care își avea reședință în mijloculă dominiului delä Ciceü, sau că l'a dată unui episcopü din Slavonia?²⁾

2. *Episcopia Făgărașului.* În modü cam întunecatü se amintesc episcopia Făgărașului în precuvintarea molitevnicului tipărită la 1689 sub principele Mihailü Apafy I, cu cuvintele:

„*Cătră preasfințitulă și în Christosü luminatulă Varlaamü Archiepiscopulă și Mitropolitulă s. Mitropolü a Belgradului, ală Vadului, ală Făgărașului, ală Maramurüşului și ală episcopiloră din țara unğurésă.*“

Din urma acésta numai atânci amü puté conchide, că la Făgăraș a fostă öre cândă reședință episcopescă, dacă amü sci, că titulele aceste, ce le purta mitropolitulă Belgradului, suntă titulele unor episcopate, cari au încetată a mai esiste, și așa titulele lorü au trecută la mitropolitulă Belgradului.

Și încätü între titule se amintesc și episcopia Vadului despre care scimü sigurü, că a existată, nu putemü țice, că este fără temelü deducerea, că amintindu-se și Făgărașulă, și acolo a trebuită să fie öre cândă scaună episcopescă.

Lucrulă înse se limpedesc destulă de bine prin unü altü documentă vechiü.

În o notă manuscrisă alui Samuilü Clainü în unü dictionariü românescü manuscrisü, care acum a peritü, se cuprindă următoarele:

„1469 *Macarius episcopus Galatiensis obtinet a principe mandatum ad magistratum Cibiniensem, ut cathedralicum suum a presbyteris valachis accipere possit.*“³⁾

„*Episcopus Galatiensis*“, despre care e vorba în documentulă acesta, este episcopulă Galațului lângă Făgăraș. Comuna Galațü este înse în o așa apropiere de Făgăraș, câtă numai Oitulă le desparte. Episcopulă Galațului din documentulă acesta nu pöte fi altulă decâtă episcopulă Făgărașului din titulatura Mitropolitului Varlaamü. Că Galațulă este numai unü satü, pre cândă după Pravilă satele nu puteau fi reședite episcopesci, nu pöte fi piedecă în deducerea, că episcopulă Făgărașului este identicü cu ală Galațului, de örece împrejurările nefavorabile ale bisericii românesce între altele au produsü și abaterea aceea delä canöne, că episcopii românesce să reșadă pre la sate. Chiarü și Vadulă de pildă încă era numai satü, și totuși era reședință episcopescă. Tare probabilă deci, că același episcopü delä cetatea Făgărașului purta titula, érá în satulă Galațü își avea reședință.

3. *Episcopia Silvașului* în comitatulă Huniadörei se amintesc

¹⁾ »Siebenbürg. Quartal-Schrift« t. I. pag. 193 și Iosifü Kemény în notă la loculă acesta din documentă.

²⁾ Că nu era lucru nelndatinatü, ca principii României și a Moldovei să se facă atari donațiuni episcopiloră românesce din Ardeală, se vede și din donațiunea moșiei Merisieniloră de principele României pre sama mitropoliei Belgradului.

³⁾ »Acte și Fragmente« de T. Cipariü XII.

pe în molitevniculă dela 1689¹⁾ și în cartea patriarcului Crisantă Ierusalimului, care apriată episcopia Silvașului (numită pōte din silvă a Silviei) o pune între episcopatele sufragane mitropolitului Belgradului.²⁾ În Silvașu se află astăzi și o mănăstire de pre la 1560—1580.³⁾

4. *Episcopia Maramurēșului*, care ca titulatură specială a mitropolitilor Belgradului se amintesc în precuvintarea molitevniculă tipărită la 1689,⁴⁾ în dalteria mitropolitului Simeon Ștefanu despre consacrarea lui Parteniū episcopulū dela Muncaciū.⁵⁾ În cartea patriarcului Crisantă alū Ierusalimului numită Sintagmation, despre mitropolitul Belgradului se dice, că are și trei episcopi sufragani, între cari apoi se amintesc și alū Maramurēșului.⁶⁾ Nu mai amintesc și în Noul Testament de Belgradū dela 1648.⁷⁾ Altă urmă despre episcopia Maramurēșului mai avem la Cluj,⁸⁾ unde se amintesc unū Ioanū Stojka episcopulū Maramurēșului cu locuința în Huszt.

Șinca la anulū 1605 amintesc de unū anonimū la Hevenesī, care descriindū bătaia dela Sătmarū, scrie aceste: „era unū episcop romānescū în cetate despre a cărui vitejie toți s'au miratū. Acesta a prinsū unū paloșū nemțescū în amândouē mânăle, și încătrău multī cădeau de mâna lui, nici da înzădarū, ci totdeauna nimeria, mai pre urmă l'au împuscatū tocmā prin mijlocū, și așa a murit. Episcopulū acesta în Clușū încă a fostū cu Basta, era omū bătrān, cu părulū lungū, și avea bātā intrarginitā.“⁹⁾ Șinca e de știe, că episcopulū acesta ar fi fostū alū Vadululū sau alū Maramurēșului. Stāndū așa lucrulū, credemū că mai cu temeiū amū se dice, că acelū episcopū a fostū alū Sătmarulū, deoarece, pre

¹⁾ Totū acolo.

²⁾ N. Popea »Vechia mitropolie«. Sibiu 1870 pag. 27.

³⁾ Șematismulū dieceșei de Lugoșū de pre 1891 pag. 10.

⁴⁾ Nicolaū Popea »Vechia mitropolie« pag. 6.

⁵⁾ »Documente despre starea politică și ieratică a Romānilorū din Transilvania«. Viena 1850 pag. 123.

⁶⁾ »Istoria bisericăscă« de Alesandru Geanoglu Lesviodiacs (pag. 310 și 311) N. Popea »Vechia mitropolie« pag. 27.

⁷⁾ »Acte și Fragmente« de T. Cipariū pag. XII.

⁸⁾ »Symbolae« I pag. 268.

⁹⁾ Șinca »Cronica Romānilorū« la anulū 1605.

cum vomū vedē, între titulaturile mitropolitului Belgradului vine înainte și Sătmarulū.

Aceste patru suntū episcopiile sufragane mitropolitului Belgradului, despre cari putemū să dicemū, că avemū date sigure.

Nu urmēzā inșe de aci, că afarā de aceste patru episcopie sufragane nu au mai esistatū și altele. Despre altele inșe nu avemū urme istorice așa sigure ca despre aceste patru.

* * *

Episcopatele sufragane, a cărorū esisistință nu este deajunsū dovedită. 1. *Episcopia Oradei mari*, amintită în Căzania de Brașovū din 1591¹⁾ și în o dalterie a mitropolitului Genadie dela anulū 1628.²⁾ În căzania de Brașovū inșe se dice numai, că mitropolitulū Belgradului este și alū ținutului Varadului, din care inșe nu putemū deduce cu siguritate, că la Oradea mare ar fi fostū în adevērū scaunū episcopescū, căci de o amū face acēsta, amū fi siliți să dicemū, cumcā și în Chioarū, în Selagiū și în Crasna au fostū ore cândū scaune episcopesci, deoarece în Sintagmation alū Patriarcului Criantu dela Ierusalimū mitropolitulū Belgradului se numesc și alū „vidiculū Chioarului, Selagiului și Crasna.“³⁾

2. *Episcopia Sătmarului* se amintesc în limba slavonă în titulatura mitropolitului Genadiū dela 1628.⁴⁾ Altă urmă despre episcopia acēsta nu amū aflatū nicāiri. Din simpla împrejurare inșe, că în titulatura unū mitropolitū se dice, că este și alū Sătmarului, nu putemū deduce cu siguritatea cuvenită, că acolo ar fi fostū ore cândū scaunū episcopescū, căci e posibilū, că prin aceea că mitropolitulū Belgradului se numesc și alū Sătmarului, voesc să dicā numai că este și episcopū alū ținutului Sătmarului.

3. Între episcopiile aceste putemū numēra și episcopia Beiușului și a Murēșanei în Ungaria.
(Va urma.)

* * *

¹⁾ »Vechia mitropolie« de N. Popea pag. 5, și »Acte și Fragmente« de Te Cipariū XII.

²⁾ »Acte și Fragmente« de T. Cipariū pag. XII și 253, și Nic. Popea »Vechia mitropolie« pag. 15.

³⁾ Nic. Popea »Vechia mitropolie« pag. 27.

⁴⁾ Veđi mai susū nota 11.

Lourdes înaintea forului științei.

De prof. Dr. I. Ackert.

(Continuare.)

„La Verité“ mai scrie încă și despre vindecări, a căror martor ocular a fost raportorul acestui țiar. Marie Chevalier din parochia Saint-Pavin aparținătoare parohiei Mans, în urma unei născeri neferice a fost lovită de apoplexie în partea dreaptă. Acēstă ologire se estinse și asupra stângii. Acest morb o sili timp de șapte ani, și se supună tractamentului medicilor Dr. Roublet și Dr. Rigaut, cari cu multă grijă o curătară, inșe fără succes. Disgustat de acēsta Dr. Roublet îi recomandă amputarea osului, dar Dr. Rigaut nu avu nimic în contră. Bolnava la început se învoi la acēsta, dar mai târziu își schimbă propusul. „Nu!“ dise ea hotărât, „să nu mi-se taie piciorul! Mă duc la Lourdes, unde Preafericita Fecunda Imi va mântui piciorul.“ Cu un certificat dela primărie despre imposibilitatea vindecării sale sosi ea în 22 Aug. în Lourdes. Piciorul îi era întors de tot, și călcăiul lipit de talpă. În momentul, când își întinse mâna, ea și cum ar îmbrățișa o statuă așezată în piscină, și din tōte puterile sale esclama gândindu-se: „O, bună Maică din Lourdes, vindecă-mă!“ în acel moment simți în tot trupul sēu o sguduitură puternică, piciorul ei se întinse cu atāta putere în piscină, cât apa se scurgea în tōte părțile. Dōmna Chevalier se ridică și părăsi în lacrimi scaldă vindecătoare. Piciorul ei sunt siguri. paralisa delăturată, și vindecarea totală.

Tot în modul acesta a fost vindecată și dōmna *Dverschak* din Normandia, paralizată în o jumătate a trupului. Piciorul stâng îi era fōrte umflat, țapēn și total nesimțitoriu. Cu piciorul acesta ea nu simția nici apa fierbinte, nici împunsăturile acului. Consultat fu Dr. Raol. El îi spuse verde, că dacă dōmna nu se va vindeca în Lourdes, nici odată nu se va mai vindeca. La prima scaldă trecēnd prin apă se simți ceva mai bine, inșe nu s'a vindecat. La a dōua fu mai norocōsă: piciorul i-se întinse, și o puternică gādilitură împreunată cu căldură îi străbātu piciorul și întreg trupul. La acēsta o năbuși o liniște mare. Umflătura cea mare a piciorului dispăru. Ea acum începu a păși sigur și cu putere, și încă tot așa de bine cu piciorul cel până aci morbos ca și cu cel sănētos. Ea este vindecată spre cea mai mare bucurie a bărbațului și pruncilor sēi.

În țiarul „La Croix“ din 23 August se pōte ceti încă următōrea depeșă:

Sora călugăriță *Maria de St. Anna* (Blois) suferia de doi ani de o cumplită curgere de sânge. Opt țile trebui să stea în pat înainte de plecarea sa la Lourdes. Se credea, că va muri pe drum. Pe când călătoria, trebui odată să se cheme preotul. Picioarele ei erau așa de slăbănōge, ca și cum ar fi fost făcute de bumbac. Și ce să veđi! Sub durata procesiunii ea dise cătră purtătōrele sale, cari o spriginia: „Lăsați-mē, sunt vindecată!“ Și ea petrecu S. Eucharistie până în basilică. Ea, care mai înainte nimica nu putea să mănșe, mănșă după acēsta carne și cartofi. Vomitură sângelui și puroile încetară total.

IX.

Vēdurām acēt casurile de vindecare cele mai însemnate întâmplate în Lourdes la 20-23 August cu ocaziunea peregrinajului național din anul trecut și esaminate în bu-reauul de constatare al medicilor.

Ar mai fi pōte de amintit un orb de 38 de ani, care nu era lipsit total de vedere, în urma atrofiei retinei inșe își perduse puterea vederii așa de tare, că aprōpe nimic nu vedea; a ceti îi era absolut cu neputință. Când inșe părăsi piscina, el vēđu chiar bine și ușor putea să cetēscă.

Dar de ce să mai continuām? Fapte constatate avem deja destule. Vorba e numai, ca acele să fie esplicate. Mai mult ca de 35 de ani vin înainte în Lourdes întâmplări, cari înfruntă ori ce esplicare pe cale naturală. Tōte formele posibile de morb, casuri de cele mai complicate, dureri de decē de ani, suferințe declarate de știința medicală de „incurabile“, tōte se vindecară în Lourdes, se vindecară la moment și așa de radical, cât nici o urmă nu mai rămase din acelea. Faptele acestea sunt nerēsturnabile. Ele sunt atāt de mai pe sus de ori ce îndōelă, cât renumitul, inșe necredinciosul Dr. Bernheim astfel scrie: „Aceste fapte sunt nerēsturnabile, și tōte casurile acestea în adevēr fură adunate într'una de bărbați memorabili.“

Ađi inimiciū supranaturalismului își leau refugiul aprōpe totdeauna la ipnotism și sugestiune spre a esplica faptele acelea, recurg așa dară la atari metoduri de vindecare, a căror succes practic este de natură fōrte problematică, și a căror natură chiar și penru

specialiști de felul acestora, chiar pentru un Dr. Charcot și Bernheim este un teren nescrutabil.

Să punem cazul, că vindecările din Lourdes prin ipnotism, sugestione ș. a. se pot explica pe cale naturală; dar apoi totuși cum se întâmplă, că reprezentanții teoriei de sugestione nu se prezintă în Lourdes spre a studia succesul unui cu adevărat mare metod, despre care ei înșiși după propria lor mărturisire știu atâta, cât nimica? Și câtă reputație universală nu ar pute ei să-și câștige, dacă aceste vindecări „miracolose“ ei ar fi în stare, să le explice prin teoria lor. Acăsta înseamnă până acum ei nu o au probat.

(Va urma.)

Bibliografie.

La tipografia seminarială se află de vânzare:

Octoichulul celui mic edit. III. Blăși 1892. Prețului nelegat 80 cr. v. a., legat cu călcăi de pânză cu 95 cr. v. a. Legat împreună cu **Pentecostariul** costă 1 fl. 80 cr. v. a.

Istoria universală bisericească de Dr. A. Grama. Blăși 1881 broș. 3 fl.

Triodul, crudo fl. 6.50, legat în piele tare și cu copeii fl. 10.

Orologerul, crudo fl. 2.80, legat în piele fl. 3.80.

Apostolerul, folio, crudo fl. 4.40, legat în piele și cu margiul aurite fl. 6.40.

Euchologiu

edițiunea a doua, revădită după originalul grecesc și îndreptată în mod însemnat. Formată 8° mare pe 552 pagine, pe hârtie velină, tiparii frumoși în negru și roșu. — Prețului nelegat fl. 2.80, era legat în piele tare fl. 3.80.

Cestiuni

din

dreptul și istoria bisericii românești unite, studiu apologetic din incidentul invectivei lor „Gazetei Transilvaniei“ și a dlui Nicola Densușan asupra Mitropolitului Vancea și a bisericii unite. Partea I. 272 pag. 8°. Prețului 70 cr. — Partea a II-a 400 pag. 8°. Prețului 1 fl. Ambele părți expedate franco 1 fl. 85 cr.

Pregătire la moarte, adecă considerațiuni asupra maximelor eterne folosite tuturora pentru meditare și preoților spre a predica, de *Alfons Maria de Liguori Doctorul alu Bisericii*. În versiune românească de Membrii societății de lectură Inocențiu M. Clain. Blăși 1893. Tipografia Semina-

riului arhidieceșan. Opulă are 425 p. în 8° mic. Prețului 80 cr. Editura societății.

Decretele Conciliului, provincială primă edițiunea a II-a broș. 80 cr.

Decretele Conciliului provincială ală doilea, edițiunea a II-a broș. 65 cr.

Introducere în s. Scriptură de Dr. Victor Szmigelski. Partea I. 40 cr., partea a II-a 60 cr., partea a III-a 80 cr., la olaltă 1 fl. 50 cr.

Editor și redactor răspundător:

Dr. Victor Szmigelski.

Nr. 660—1895.

(12) 3—3

Escriere de concurs.

Din fundațiunea *Vanceană* numită „Cassa arhidieceșană“ în înțelesul §-lui 9 din literile fundaționale ale acelei fundațiuni cu termenul de 21 April n. 1895 se escrie concurs:

1. La un ajutoriu de 40 fl. v. a. pentru un învățcel de măiestrie, care în anul acesta 1895 se va face sodal.

2. La 4 ajutóre de câte 25 fl. v. a. pentru 4 învățceli de măiestrie.

Doritorii de a câștiga aceste ajutóre vor avé până la termenul de mai sus să-și trimită rugările la Consistoriul arhidieceșan gr. cat. din Blăș provédute cu următoarele documente:

a) Carte de botez, din care să se vadă, că sunt fi ai Arhidieceșei gr. cat. a Făgărașului. Fil de ai celorlalte diecese gr. cat. române numai atunci vor puté concurge, dacă vor dovedi, că sunt români gr. cat. consăngeni sau ai ai mitropolitul fundatori Vancea.

b) Testimoniul de paupertate.

c) Contractul închiat cu măestrul, la care învață.

d) Testimoniul despre purtare și diligență dela măestrul, la care învață, și dela parochul gr. cat. local despre purtarea și despre frecuantarea s. bisericii, pe cum și despre frecuantarea școlei de repetițiune.

Blăș din ședința consistorială ținută în 9 Martie 1895.

Ioan M. Moldovan m. p.,
vicariul capitulariu.

Nr. 889—1895.

(13) 3—3

Escriere de concurs.

La un stipendiul de 60 fl. pentru meseriaș din fundațiunea fericitului preposit *Constantin Pappalvi* prin acăsta se escrie concurs cu termenul de 10 April st. n. a. c. inclusive pe lângă următoarele condițiuni:

1. La acest stipendiul pot concurge învățceli români gr. cat. de ori ce meserie.

2. Preferință vor avé aceia, cari vor dovedi, că sunt în legătură de consăngenitate

cu fundatorul, și dintre aceștia în primul loc cei născuți în Popfalău, comitatul Clușului.

3. Cererile să fie instruite cu carte de botez, document dela respectivul măestrul la care este aplicat învățcelul, și atestat de purtare morală dela respectivul oficiu parochial.

Cererile să se înainteze până la termenul prefript la acest Consistoriu.

Blăș din ședința consistorială ținută în 12 Martie 1895.

Ioan M. Moldovan m. p.,
vicariul capitulariu.

Nr. 86—1895.

(11) 3—3

Edict.

Fiindcă Silivestru Căprariu gr. cat. din Blăș, de aproape 3 ani și-a părăsit legiuia sa soție Iuliana născ. Gruia asemenea gr. cat. din Blăș, și nu i-se scie ubicațiunea prin acăsta este provocat, ca în termen de un an și o zi să se prezenteze înaintea sub semnăturii oficiu, căci la din contră procesul divorțial urdit în contră-i de cătră soția sa se va pertracta și decide și în absența sa.

Oficiul protopopesic gr. cat. al Blășului ca for matrimonial de I instanță.

Blăș în 12 Martiu 1895.

Georgiu Bărbat,
adm. protop. gr. cat.

188 szám.

(14) 1—1

1895.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó, az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közzé teszi, hogy a balászfalvi kir. járási bíróság 1894 évi 1711 polg. számu végzésének következtében Dr. Emil Putzker ügyvéd által képviselt Cs. kir. kiváltságolt osztrák kereskedelmi és iparhitelintézet brünni fiokja javára balászfalvi Heisikovics Leopold ellen 374 frt 9 kr. s járulékaik erejéig fogantositott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 880 frt értékűre becsült 400 dbb fenyőfa foszten deszkák és 100 öl tűzi cserefából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a balászfalvi kir. járási bíróságnak C. 48/1895 számu végzése folytán 374 frt 93 kr. tőkekövetelés, ennek 1894 évi februar hó 21-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 35 frt 48 krban kifizetett költségek erejéig helyben alperes fizületi raktárában leendő esz közlésére 1895-ik évi Aprilis hó 18-ik napján délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel jelentkezhetnek, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legutóbbi ígérőnek becsárou alul is el foguak adatni.

Kelt Balászfalván 1895-ik évi Márczius hó 24 napján.

Thát György,
kir. bírósági végrehajtó

Cu deosebită stimă cutezú a încunoscinta pre Veneratulú Clerú greco-catolicú, că precum și până acum iaú asupra-mi gătirea de

iconostase, amvóne, altare

și alte obiecte de ale instruirii interne a bisericelorú, în ce privește lucrul de mesariú și de sculptorú, de colorare respective de marmorisare și de provedere cu icóne sánte, dimpreună cu aședarea acelorú obiecte în fața locului, precum și renovarea de iconostase cu prețurile cele mai ieftine.

Cu proiecte colorate servescú ou plácere.

Iconostasele ridicate de mine în bisericile greco-catolice au câștigatú recunoscere deosebită, și tóte mă îndreptățescú la sperarea, că Veneratulú Clerú mă va împártăși ocașionalmente de prețuita-i încredere. Silința mea se va îndrepta tot-deuna într'acolo, ca și de aci înainte să meritú renumele celú bunu, care mi-l'au câștigatu până acum.

Prin tariful de zone dispăréndú depártările, prin acăsta capacitatea de concuringă mi-s'a măritú.

Rugându-mé pentru prețuite comande sum

Oradea-mare, 10 Ianuariú 1892

cu deosebită stimă

Carolú Müller,

auritorú și fabric. de recuis. bisericescú.

(7) 7—?